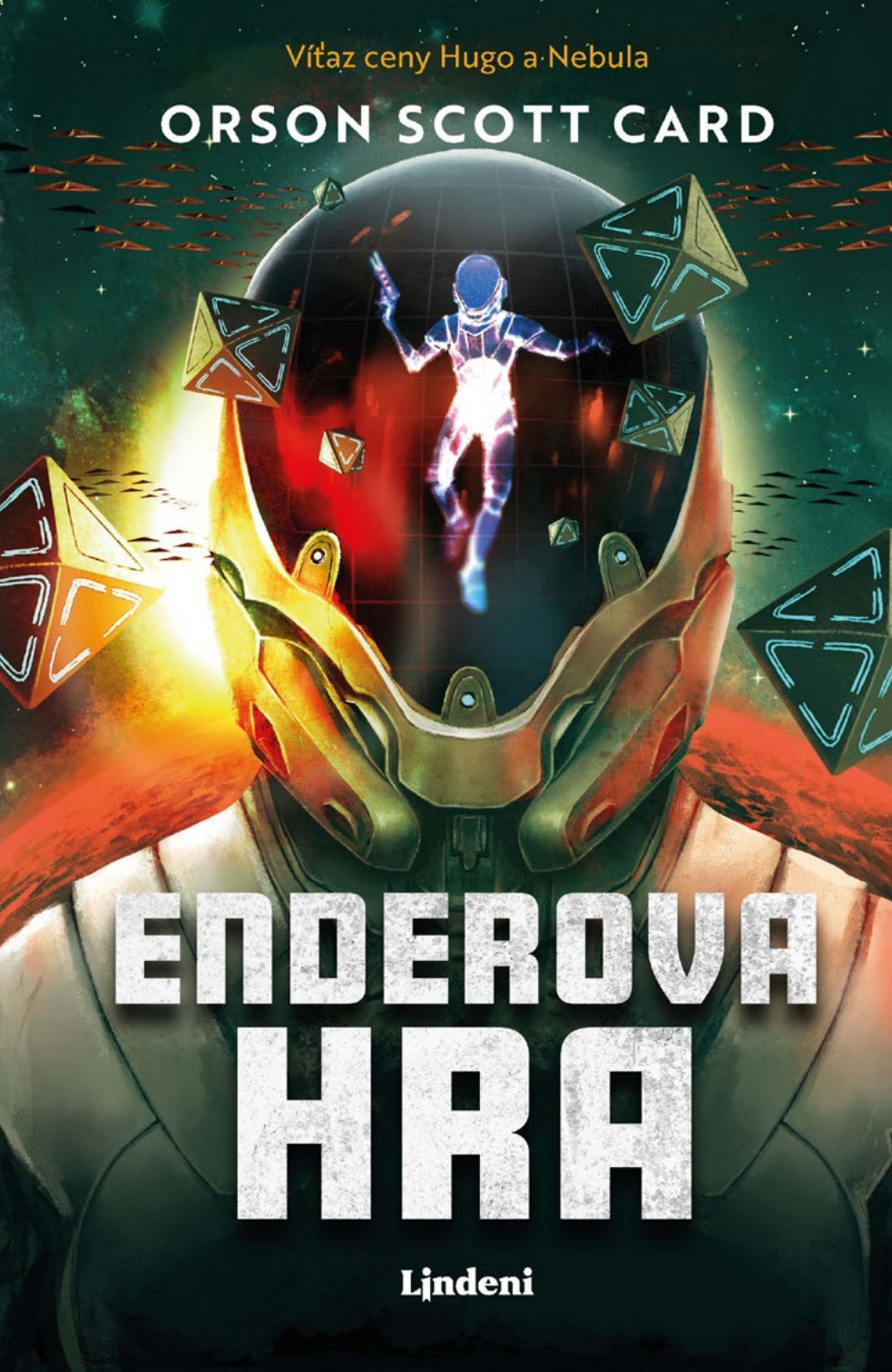

Vítěz ceny Hugo a Nebula

ORSON SCOTT CARD

ENDEROVA HRA

Ljndeni

Enderova hra

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Orson Scott Card

Enderova hra – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

**ENDEROVA
HRA**

ORSON SCOTT CARD

ENDEROVA HRA

Z angličtiny preložila Zuzana Trstenská

Ljndeni

Orson Scott Card: *Ender's Game*

Copyright © 1977, 1985, 1991 by Orson Scott Card

Translation © Zuzana Trstenská, 2025

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa. Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4581-9

ISBN e-knihy 978-80-566-4595-6 (1. zverejnenie, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-4596-3 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-4594-9 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

Pre Geoffreyho, ktorý mi neustále pripomína,
aké mladé a zároveň staré dokážu byť deti.

PRVÁ KAPITOLA

TRETÍ

„Díval som sa jeho očami, počúval jeho ušami a vravím, že je ten pravý. Alebo k tomu má aspoň najbližšie. Nikoho lepšieho sa nám nepodarí nájsť.“

„Presne to ste povedali o jeho bratovi.“

„Brat v testoch vyšiel ako možnosť. Z iných dôvodov. Nesúviselo to s jeho schopnosťou.“

„To isté s jeho sestrou. A o ňom máme isté pochybnosti. Je príliš tvárny. Príliš ochotný podriaďť sa cudzej vôli.“

„Nie, ak je tá osoba jeho nepriateľ.“

„Čo máme spraviť? Po celý čas ho držať medzi nepriateľmi?“

„Ak to bude nevyhnutné.“

„Povedali ste predsa, že sa vám to decko páči.“

„Ak ho raz dostanú hmyzáci, ocení, čo som preňho spravil, a bude na mňa myslieť ako na svojho najobľúbenejšieho strýka.“

„V poriadku. Koniec koncov, zachraňujeme svet. Vezmite si ho.“

Pani, ktorá mala na starosti monitor, sa veľmi milo usmiala, postrapatila mu vlasy a povedala: „Andrew, stavím sa, že už máš toho príšerného monitora plné zuby. Mám pre teba dobré správy. Dnes ho odstránime. Vôbec to nebude bolieť, len ho vyberieme.“

Ender prikývol. Samozrejme, bolo klamstvo, že to nebude bolieť. No keďže to dospelí hovorili vždy, keď to malo bolieť,

mohol sa spoľahnúť na to, že jej slová sú presnou predpoveďou budúcnosti. Niekedy boli klamstvá spoľahlivejšie než pravda.

„Andrew, prosím, poď sem a posaď sa na vyšetrovací stôl. O chvíľu sa na teba príde pozrieť pán doktor.“

Bez monitora. Ender sa usiloval predstaviť si, že mu zo zátylku zmizne malé zariadenie. Keď sa v posteli prevrátim na chrbát, nebude ma tam tlačiť. Nebude ma svrbieť ani páliť, keď sa budem sprchovať.

A Peter ma prestane neznášať. Vrátim sa domov a ukážem mu, že monitor je preč, a uvidí, že som sa tam nedostal ani ja. Znova budem obyčajný chalan ako on. Potom to nebude také zlé. Odpustí mi, že som mal monitor o rok dlhšie ako on. Budeme...

Nebudeme priatelia, pravdepodobne. Nie. Peter bol príliš nebezpečný. Peter sa vedel tak nahnevať. No znova bratia. Nie nepriatelia, nie priatelia, ale bratia – schopní žiť v rovnakom dome. Prestane ma nenávidieť, nechá ma na pokoji. A keď sa bude chcieť hrať na hmyzákov a astronautov, možno sa s ním nebudem musieť hrať, možno ma nechá čítať si knihu.

No už v tej chvíli, keď si Ender toto všetko pomyslel, vedel, že ho Peter nenechá na pokoji. Keď sa Peter dostal do zlej nálady, v jeho očiach sa čosi objavilo, a keď Ender zbadal ten čudný lesklý pohľad, vedel, že Peter spraví hocičo, ale *nenechá* ho tak. Cvičím na klavíri, Ender. Poď mi obracať strany. Aleba, chlapec s monitorom je príliš zaneprázdnený, aby pomohol svojmu bratovi? Je príliš múdry? Musíš ísť vyzabíjať nejakých hmyzákov, astronaut? Nie, nie, nestojím o tvoju pomoc. Zvládnem to sám, ty malý smrad. Ty malý *Tretí*.

„Nepotrvá to dlho, Andrew,“ prihovoral sa mu lekár.

Ender prikývol.

„Je navrhnutý tak, aby sa dal vybrať. Bez infekcie, bez poškodenia. Pocítiš však svrbenie. Niektorí ľudia vravia, že

majú pocit, akoby im niečo *chýbalo*. Budeš sa obzerať, akoby si niečo hľadal. Niečo, čo nevieš nájsť a navyše si aj zabudol, čo to vlastne hľadáš. No poviem ti, čo to je. Budeš hľadať monitor, ale ten tam nebude. Tento pocit však o niekoľko dní pominie.“

Lekár otáčal čímsi na Enderovom tyle. Odrazu Endera premkla ostrá bolesť, akoby ho niekto prepichol ihlou od krku po rozkrok. Ender pocítil krč v chrbte a telo sa mu prudko prehlo vzad. Udreľ sa hlavou o posteľ. Cítil, že sa mu neovládateľne mykajú nohy, ruky sa mu zatínali jedna do druhej a navzájom sa zvierali tak pevne, až ho rozboleli.

„Deedee!“ zakričal lekár. „Potrebujem vás!“ Sestra vbehla do ordinácie a zalapala po dychu. „Musíme mu uvoľniť svaly. Podajte mi to! Na čo čakáte?“

Niečo mu podala. Ender nevidel čo. Prevrhol sa na bok a padol z vyšetrovacieho stola. „Chyťte ho!“ zvolala sestrička.

„Len ho pevne držte...“

„Pán doktor, podržte ho vy. Na mňa je prisilný...“

„Nie celú! Zastavíte mu srdce...“

Ender pocítil, ako mu do chrbta tesne nad golierom košele vniká ihla. Štípalo to, ale tam, kde ho zasiahol oheň injekcie, sa mu postupne uvoľnili svaly. Teraz konečne mohol vykriknúť od strachu a bolesti.

„Si v poriadku, Andrew?“ spýtala sa sestrička.

Andrew si nevedel spomenúť, ako sa používajú ústa. Zdvihli ho na stôl. Skontrolovali mu pulz a vyšetřili ho. Ničomu nerozumel.

Lekár sa chvel a hlas sa mu triasol, keď prehovoril: „Nechávajú tie veci v deťoch tri roky. Čo čakajú? Uvedomujete si, že sme ho mohli ukončiť? Mohli sme mu naveky vypnúť mozog.“

„Kedy prestanú účinkovať lieky?“ opýtala sa sestrička.

„Nechajte ho tu aspoň hodinu. Sledujte ho. Ak do pätnástich minút nezačne rozprávať, zavolajte ma. Mohli sme ho navždy vypnúť. Nemám mozog hmyzáka.“

Do triedy slečny Pumphyreyovej sa vrátil len štvrt hodiny pred posledným zvonení. Stále sa mu trochu podlamovali kolena.

„Si v poriadku, Andrew?“ opýtala sa slečna Pumphyreyová.

Prikývol.

„Bol si chorý?“

Pokrútil hlavou.

„Nevyzeráš dobre.“

„Som v poriadku.“

„Radšej si sadni, Andrew.“

Vykročil k svojmu miestu, ale zastal. Čo som to hľadal? Neviem si spomenúť, čo som hľadal.

„Tvoje miesto je tam,“ povedala slečna Pumphyreyová.

Posadil sa, ale potreboval niečo iné, niečo, čo stratil. Najdem to neskôr.

„Tvoj monitor,“ zašepkalo dievča za ním.

Andrew pokrčil plecami.

„Jeho monitor,“ zašepkalo dievča ostatným.

Andrew sa načiahol a dotkol sa krku. Mal tam náplasť. Monitor bol preč. Teraz bol taký ako všetci ostatní.

„Vykopli ňa, Andy?“ spýtal sa chlapec, ktorý sedel vo vedľajšej uličke, jeden stôl za Enderom. Nevedel si spomenúť na jeho meno. Peter. Nie, to bol niekto iný.

„Ticho, pán Stilson,“ napomenula ho slečna Pumphyreyová. Stilson sa zaškeril.

Slečna Pumphyreyová hovorila o násobení. Ender si bezmyšlienkovite čmáral na stolík, nakreslil obrisy hornatých

ostrovov a potom prikázal stolíku, aby ich trojrozmerné zobrazil z každého uhla. Pravdaže, učiteľka vedela, že nedáva pozor, ale nechá ho tak. Vždy poznal správnu odpoveď, dokonca aj vtedy, keď si myslela, že ju nepočúva.

V rohu jeho stolíka sa objavilo slovo a vydalo sa pochoďovať okolo obvodu dosky. Najprv bolo hore nohami a naopak, ale Ender vedel, čo to je, skôr ako došlo na spodnú stranu stola a obrátilo sa správnou stranou nahor.

TRETÍ

Ender sa usmial. Práve on totiž prišiel na to, ako posilať správy a rozpočodovať ich – a hoci mu jeho tajný nepriateľ nadával, v skutočnosti tým jeho schopnosti chválil. Nebola *jeho* chyba, že bol Tretí. To bol nápad vlády, oni to autorizovali – ako inak by sa Tretí, akým bol Ender, dostal do školy? A teraz viac nemal monitor. Experiment nazvaný Andrew Wiggin napokon predsa nevyšiel. Keby mohli, určite by zrušili povolenia, na základe ktorých sa narodil. Nevyšlo to, tak vymažte celý pokus.

Zazvonil zvonec. Všetci sa podpisom odhlásili od stolov alebo si do nich rýchlo naťukali pripomienky. Niektorí posielali lekcie a dáta do svojich domácich počítačov. Niekoľkí sa zhromaždili okolo tlačiarňí, aby si vytlačili niečo, čo chceli doma ukázať. Ender roztiahol ruky nad detskou klávesnicou pri okraji stola a uvažoval, aké by to bolo, keby mal také veľké ruky ako dospelí. Také veľké a nešikovné, s hrubými a mäsitými prstami. Jasné, mali aj väčšie klávesnice – ale ako mohli svojimi hrubými prstami kresliť jemné čiary, také, aké dokázal vytvoriť Ender, tenké a precízne, ktoré mohol roztočiť do špirály sedemdesiatdeväťkrát od stredu po okraj stola bez toho, aby sa čiary dotýkali alebo

prekrývali. Aspoň mal čo robiť, kým učiteľka monotónne drmolila o aritmetike. Aritmetika! Valentina ho aritmetiku naučila, keď mal tri roky.

„Si v poriadku, Andrew?“

„Áno, slečna učiteľka.“

„Zmeškáš autobus.“

Ender sa s prikývnutím postavil. Ostatné deti už odišli. No tí zlí si ho počkajú. Na krku viac nemal monitor, ktorý by videl, čo videl on, a počul, čo počul on. Mohli vravieť, čo sa im zachcelo. Teraz ho mohli dokonca aj zbiť – nikto by ich nevidel, a tak by Enderovi nikto neprišiel na pomoc. Monitor mal svoje výhody a tie mu budú chýbať.

Pravdaže, bol to Stilson. Nebol väčší ako ostatné deti, ale bol väčší ako Ender. A mal so sebou ďalších. Ako vždy.

„Hej, Tretí!“

Neodpovedaj. Nič nehovor.

„Hej, Tretí, rozprávame sa s tebou, Tretí. Hej, hmyzomil, rozprávame sa s tebou!“

Neviem, čo by som mohol odpovedať. Nech poviem hocíčo, len to zhorším. Preto nepoviem nič.

„Hej, Tretí! Hej, trkvas! Vyhodili ťa, čo? Myslel si si, že si lepší ako my, ale uletel ti vtáčik, Tretiačik, a na krku ti ostala len náplast.“

„Necháte ma prejsť?“ spýtal sa Ender.

„Necháme ho prejsť? Dovolíme mu to?“ Všetci sa rozosmiali. „Jasné, necháme ťa prejsť. Najprv pustíme tvoju ruku, potom tvoj zadok a nakoniec možno aj kúsok tvojho kolena.“

Zapojili sa aj ostatní. „Uletel ti vtáčik, Tretiačik. Uletel ti vtáčik, Tretiačik.“

Stilson ho strčil jednou rukou, niekto ho zozadu sotil k Stilsonovi.

„Hojda-bojda, padla mačka z pôjda,“ povedal niekto iný.

„Tenis!“

„Pingpong!“

Toto nemalo šancu na dobrý koniec, preto sa Ender rozhodol, že by bolo lepšie, keby na záver nebol najnešťastnejším zo zúčastnených. Keď Stilson znova vystrie ruku, aby ho sotil, Ender sa ho za ňu pokúsil schmatnúť. Minul.

„Ale! Chceš sa so mnou biť, čo? Chceš sa so mnou biť, Tretiačik?“

Tí, čo stoja za ním, ho zdrapia, aby sa nemohol hýbať.

Enderovi síce nebolo do smiechu, ale zasmial sa. „To vás treba toľko na bitku s jedným Tretím?“

„My sme *ľudia*, nie *Tretí*, trkvas. Si asi taký silný ako prd!“

No pustili ho. A len čo to spravili, Ender vysoko a silno vykopol a trafil Stilsona rovno do hrudníka. Ten padol na zem. Endera to prekvapilo – netušil, že Stilson zloží jedným kopancom. Ani mu nenapadlo, že Stilson túto bitku nezoberie vážne, že nebude pripravený na skutočne zúfalý úder.

Stilson nehybne ležal na zemi a ostatní od Endera na chvíľu odstúpili. Uvažovali, či je Stilson mŕtvy. Ender sa však snažil prísť na to, ako zabrániť pomste. Aby si ho zajtra nepodala celá svorka. Musím to vyhrať teraz, raz a navždy, inak sa budem biť každý deň a bude to čoraz horšie.

Ender poznal nepísané pravidlá boja medzi ľuďmi, hoci mal len šesť rokov. Bolo zakázané udrieť súpera, ktorý bezmocne ležal na zemi. Také niečo by spravilo len zviera.

A tak Ender podišiel k Stilsonovmu ležiacemu telu a znova ho zúrivo kopol do rebier. Stilson zastonal a odvalil sa od neho. Ender ho obišiel a znova ho kopol, tentoraz do rozkroku. Stilson nedokázal vydať ani hláska, iba sa skrčil a z očí mu vyhrkli slzy.

Potom sa Ender chladne pozrel na ostatných. „Možno vám napadlo, že sa na mňa vrhnete. Pravdepodobne by ste

ma poriadne dobili. No zapamätajte si, čo robím ľuďom, ktorí sa mi pokúsia ublížiť. Lebo ak by ste to spravili, museli by ste byť stále v strehu. Nevedeli by ste, kedy by som vám to vrátil ani aké zlé by to bolo.“ Kopol Stilsona do tváre. Vystrekla mu krv z nosa pofrkala zem. „Nebolo by to takéto zlé,“ vyhlásil Ender. „Bolo by to horšie.“

Otočil sa a odkráčal. Nikto ho nenasledoval. Zahol za roh na chodbu vedúcu k autobusovej zastávke. Počul, ako chlapci za ním vravia: „Dokelu. Pozrite sa naňho. Poriadne ho doriadil.“ Ender si oprel hlavu o stenu na chodbe a plakal, kým neprišiel autobus. Som presne ako Peter. Vezmite mi monitor a som presne ako Peter.

DRUHÁ KAPITOLA

PETER

„Dobre, je to vypnuté. Ako sa mu darí?“

„Keď niekoľko rokov žijete v niečom tele, zvyknete si na to. Teraz sa pozerám na jeho tvár. Nevieť, čo sa deje. Nie som zvyknutý lúštiť výrazy jeho tváre. Som zvyknutý ich cítiť.“

„No tak, nechcem od vás psychoanalýzu. Sme vojaci, nie šamani. Práve ste videli, ako zmlátil vodcu gangu.“

„Bol dôsledný. Nielenže ho zbil, hlboko ho zasiahol. Ako Mazer Rackham pri...“

„Ušetríte ma tých rečí. Takže podľa komisie prešiel.“

„Z väčšej časti. Uvidíme, čo teraz spraví s bratom, keď nemá monitor.“

„Jeho brat. Nebojíte sa, čo brat urobí *jemu*?“

„Vy ste mi povedali, že sa to nezaobíde bez rizika.“

„Prezrel som si staršie pásky. Nemôžem si pomôcť. Toho chlapca som si obľúbil. Myslím, že ho pokazíme.“

„Samozrejme, že áno. To je naša práca. Sme ako zlá bossorka. Sľubujeme medovníky, ale nakoniec tých sopliakov zožeríme zaživa.“

„Mrzí ma to, Ender,“ zašepkala Valentina. Dívala sa na náplasť na jeho krku. Ender sa dotkol steny a dvere sa za ním zavreli. „Je mi to jedno. Som rád, že je to preč.“

„Čo je preč?“ Peter vošiel do vstupnej haly s ústami plnými chleba s arašidovým maslom.

Ender na rozdiel od dospelých v Petrovi nevidel krásneho desaťročného chlapca s hustými tmavými rozstrapatenými

vlasmi a tvárou, ktorá by mohla patriť Alexandrovi Veľkému. Ender sa na Petra pozeral len vtedy, keď pátral po hneve či znudení, po nebezpečných náladách, ktoré skoro vždy viedli k bolesti. Teraz, keď Petrove oči zastali na náplasti na bratovom krku, objavil sa veľavravný záblesk zlosti.

Valentina si to všimla tiež. „Teraz je ako my,“ povedala, aby ho upokojila, skôr než by stihol zaútočiť.

No Peter sa nenechal uchlácholiť. „Ako my? Nosil to malé cicadlo do šiestich rokov. Kedy si ty prišla o svoje? Mala si tri. Ja som o svoje prišiel pred piatymi narodeninami. *On* to skoro dokázal, malý smrad, krpateľ hmyzák.“

Toto je v poriadku, pomyslel si Ender. Len rozprávaj a rozprávaj, Peter. Rozprávanie je fajn.

„No teraz na teba strážni anjeli nedávajú pozor,“ pokračoval Peter. „Teraz ťa nekontrolujú, aby zistili, či cítiš bolesť, nepočujú, čo vravím, nevidia, čo ti spravím. Čo na to povieš? Čo povieš?“

Ender pokrčil plecami.

Odrazu sa Peter usmial a tleskol rukami v karikatúre veselosti. „Podme sa hrať na hmyzákov a astronautov,“ navrhol.

„Kde je mama?“ opýtala sa Valentina.

„Preč,“ odvetil Peter. „Veľím ja.“

„Myslím, že zavolám ocka.“

„Len si volaj,“ povedal Peter. „Vieš, že nikdy nie je doma.“

„Zahrám sa,“ odpovedal Ender.

„Budeš hmyzák,“ rozhodol Peter.

„Nechaj ho, nech je aspoň raz astronaut,“ namietla Valentina.

„Nepchaj do toho svoj tučný nos, smraďoška,“ odsekol Peter. „Poď hore a vyber si zbrane.“

Ender vedel, že to nebude dobrá hra. Nešlo o výhru. Keď sa skupiny detí hrali na chodbách, hmyzáci nikdy nevyhrali

a niekedy sa hra zvrhla na krutosť. No tu, v ich byte, je hra krutá už na začiatku a hmyzák nemohol jednoducho vystrieľať náboje a vzdialiť sa z boja, ako sa to stávalo v skutočných vojnách. Hmyzák musel hrať, kým sa astronaut nerozhodol, že sa bitka skončila.

Peter otvoril spodnú zásuvku a vybral masku hmyzáka. Mama sa na Petra nahnevala, keď ju kúpil, ale oco poukázal na fakt, že vojna neustane len preto, že mama bude schovávať masky hmyzákov a zakazovať svojim deťom hrať sa s imaginárnymi laserovými zbraňami. Je lepšie hrať sa na vojnu a zvýšiť si šance na prežitie, ak sa hmyzáci vrátia.

Ak tie hry prežijem, pomyslel si Ender. Natiahol si masku. Zovrela sa okolo neho, akoby mu niekto pritisol ruku na tvár. No hmyzáci sa takto necítia, uvažoval Ender. Nenosia túto tvár ako masku, *je* to ich tvár. Dávajú si v svojich domovských svetoch hmyzáci na tváre ľudské masky a hrajú sa? A ako nás nazývajú? Slizniaci, lebo sme v porovnaní s nimi takí mäkkí a masní?

„Dávaj si pozor, slizniak,“ povedal Ender.

Cez očné otvory Petra sotva videl. Peter sa naňho usmial. „Slizniak, čo? No, hmyzák, poďme zistiť, ako rýchlo ti rozmlátim tvár.“

Ender ho nevidel prichádzať, zachytil len mierny posun Petrovho tela, keďže mu maska narušila periférne videnie. Zrazu pocítil bolesť a tlak bočného úderu do hlavy. Stratil rovnováhu, spadol na zem.

„Nevidíš veľmi dobre, však, hmyzák?“ posmieval sa Peter.

Ender si chcel zložiť masku. Peter priložil chodidlo na jeho rozkrok. „Nesťahuj si masku,“ zavrčal.

Ender si preto masku len napravil a spustil ruky.

Peter zatlačil nohou. Ender pocítil bolesť. Ohol sa v páse.

„Lež a ani sa nepohni, hmyzák. Vypitveme Ťa, hmyzák. Končne sme jedného z vás zajali živého a uvidíme, ako tie vaše telá fungujú.“

„Peter, prestaň,“ ozval sa Ender.

„Peter, prestaň. Veľmi dobre. Takže vy hmyzáci dokážete uhádnuť naše mená. Viete znieť ako úbohé, milé detičky, aby sme vás mali radi a správali sa k vám pekne. No na mňa to nezaberie. Vidím, čo naozaj si. Chceli, aby si bol človek, malý Tretí, ale v skutočnosti si hmyzák a teraz to vidno.“

Odtiahol nohu, urobil krok, potom si kľakol na Endera a zatlačil koleno do jeho brucha tesne pod hrudnou kosťou. Tlačil na Endera čoraz väčšou váhou. Ťažko sa mu dýchalo.

„Mohol by som Ťa takto zabiť,“ zašepkal Peter. „Stačí tlačiť a tlačiť, kým nezomrieš. A mohol by som tvrdiť, že som nevedel, že ti to ublíži, len sme sa hrali, a uverili by mi a všetko by bolo v poriadku. A ty by si bol mŕtvy. Všetko by bolo fajn.“

Ender nedokázal hovoriť. Prudko mu vytláčal vzduch z pľúc. Peter to mohol myslieť vážne. Pravdepodobne to tak nebolo, ale tá možnosť tu bola.

„Myslím to vážne,“ uistil ho Peter. „Mysli si, čo chceš, myslím to vážne. Povolili Ťa len preto, lebo som vyzeral veľmi sľubne. No nakoniec to nevyšlo. Tebe sa viedlo lepšie. No ja nechcem lepšieho malého brata, Ender. Nechcem Tretieho.“

„Poviem, čo sa stalo,“ ozvala sa z dverí Valentina.

„Nikto by ti neveril.“

„Uverili by mi.“

„V tom prípade si mŕtva aj ty, sestrička.“

„Ach, áno,“ odvetila Valentina. „To ti určite uveria. Nevedel som, že to Andrewa zabije. A keď bol mŕtvy, nevedel som, že to zabije *aj* Valentinu.“

Tlak sa trochu zmiernil.

„Takže nie dnes. No jedného dňa vy dvaja nebudete spolu. A dôjde k nehode.“

„Len táraš,“ odsekla Valentina. „Nič z toho nemyslíš naozaj.“

„Nie?“

„A vieš, prečo to nemyslíš vážne?“ spýtala sa Valentina. „Lebo sa jedného dňa chceš dostať do vlády. Chceš, aby ťa zvolili. A istotne ťa nezvolia, keď tvoji oponenti vyhrabú, že tvoj brat aj sestra umreli v detstve pri podozrivých nehodách. Zvlášť vďaka listu, ktorý som vložila do tajnej zložky v mestskej knižnici. Otvoria ju v prípade mojej smrti.“

„Nebalamuť ma takými somarinami,“ odvrkol Peter.

„Píše sa tam, že som nezomrela prirodzenou smrťou. Peter ma zabil. A ak ešte nezabil Andrewa, čoskoro to spraví. Nie je to dosť na to, aby ťa usvedčili, ale stačí to, aby ťa nikdy nikam nezvolili.“

„Teraz si jeho monitor,“ pochopil Peter. „Radšej ho stráž vo dne, v noci. Radšej buď pri ňom.“

„Ender ani ja nie sme hlúpi. Mali sme vo všetkom rovnako dobré skóre ako ty. V niektorých oblastiach dokonca lepšie. Všetci sme úžasne nadané deti. Nie si najmúdrejší, Peter, si len najväčší.“

„To dobre viem. No príde deň, keď s ním nebudeš, keď zabudneš. A odrazu si spomenieš, rozbehneš sa za ním a nájdeš ho v dokonalom zdraví. A druhý raz sa už nebudeš tak obávať, nebudeš sa tak ponáhľať. A zakaždým bude v poriadku. Pomyslíš si, že som zabudol. Hoci si budeš pamätať, že som to povedal, budeš si myslieť, že som zabudol. A prejdú roky. A potom sa stane príšerná nehoda, nájdem jeho telo a budem nad ním veľmi plakať. Vtedy si spomenieš na tento rozhovor, Val, ale budeš sa hanbiť, že si si ho vybavila, lebo budeš vedieť, že som sa zmenil, že to bola skutočne len ne-

hoda, že je od teba kruté vôbec si pamätať, čo som povedal počas hádky v detstve. Až na to, že to bude pravda. Toto si uchovám a on zomrie a ty s tým nič nespraviš, vôbec nič. No pokojne si ďalej myslí, že som iba najväčší.“

„Najväčší somár,“ povedala Valentina.

Peter vyskočil na nohy a rozbehol sa k nej. Cúvla. Ender si stiahol masku. Peter sa hodil na chrbát na bratovu posteľ a rozosmial sa. Nahlas a so skutočnou veselosťou, až mu tiekli slzy. „Ach, ste super, najväčší ciciaci na planéte.“

„Teraz nám povie, že to bol žart,“ tipovala Valentina.

„Nie žart, ale hra. Dokážem vás presvedčiť o čomkoľvek. Môžem vás prinútiť tancovať ako bábky.“ Falošným hlasom príšery povedal: „Zabijem vás, rozsekám na malé kúsky a hodím do odpadovej jamy.“ Znova sa rozosmial. „Najväčší ciciaci v slnečnej sústave.“

Ender tam stál a sledoval, ako sa smeje, myslel na Stilsona a na to, aký to bol pocit kopnúť do jeho tela. Najviac by to potreboval tento tu. Tento mal dostať nakladačku.

Akoby mu Valentina čítala myšlienky, zašepkala: „Nie, Ender.“

Peter sa zrazu zvrtol na bok, zoskočil z postele a zaujal bojovú pozíciu. „Ale áno, Ender,“ povedal. „Kedykoľvek, Ender.“

Ender zdvihol pravú nohu a vyzul si topánku. Ukázal mu ju. „Vidíš toto tu, na špičke? To je krv, Peter. A nie je moja.“

„Óóóch, umriem od strachu. Ender zabil húsenicu a teraz zabije aj mňa.“

Nebolo možné ho zastrašiť. Peter bol v srdci vrah a nikto okrem Valentiny a Endera to nevedel.

Keď prišla domov mama, súcitila s Enderom pre stratu monitora. Otec dookola opakoval, aké je to úžasné prekvapenie, majú také fantastické deti, že im vláda povedala, aby

mali až tri, a teraz im vlada predsa len nechce zobrať ani jedno, takže majú tri, stále majú Tretieho... až mal Ender chuť zakričať naňho: Viem, že som Tretí, viem to, ak chceš, odídem, aby si sa nemusel pred všetkými hanbiť, mrzí ma, že som prišiel o monitor a teraz máš tri deti a žiadne jasné vysvetlenie, je to pre teba také nepríjemné, prepáč, prepáč.

Ležal v posteli a hľadel nahor do tmy. Počul, ako sa na lôžku nad ním jeho starší brat nepokojne otáča a prehadzuje. Potom Peter skĺzol z poschodovej postele a vyšiel z izby. Ender počul zahučanie splachovača na toalete. Odrazu sa vo dverách zjavila Petrova silueta.

Myslí si, že spím. Chce ma zabiť.

Peter podišiel k posteli, no nevytiahol sa hore na svoj matrac, presne ako Ender očakával. Namiesto toho sa postavil k Enderovej hlave.

No nenačiahol sa po vankúši, aby ho zadusil. Nemal zbraň.

Zašepkal: „Ender, je mi to ľúto, prepáč, viem, aký je to pocit, prepáč. Som tvoj brat, ľúbim ťa.“

Po dlhej chvíli Petrovo pravidelné dýchanie prezradilo, že zaspal. Ender si z krku odlepil náplasť. A v ten deň sa druhý raz rozplakal.

TRETIA KAPITOLA

GRAFF

„Sestra je náš slabý článok. Naozaj ju ľúbi.“

„Viem. Môže to všetko pokaziť, od začiatku. Nebude ju chcieť opustiť.“

„Tak čo spravíte?“

„Presvedčím ho, že viac chce odísť s nami, ako ostať s ňou.“

„Ako to docielite?“

„Budem mu klamať.“

„A ak to nevyjde?“

„Potom mu poviem pravdu. V prípade núdze to smieme urobiť. Nie všetko sa dá naplánovať, viete?“

Ender nebol pri raňajkách veľmi hladný. Po celý čas uvažoval, aké to bude v škole. Stretnúť sa po včerašej bitke so Stilsonom. Čo spravia Stilsonovi kamaráti. Pravdepodobne nič, ale nemohol si tým byť istý. Nechcel tam ísť.

„Neješ, Andrew,“ poznamenala mama.

Do miestnosti vošiel Peter. „Dobré ráno, Ender. Ďakujem, že si v sprche nechal svoju slizkú špongiu.“

„Rado sa stalo,“ zamrmlal Ender.

„Andrew, musíš sa najesť.“

Ender otrčil zápästie v geste, ktoré hovorilo: Tak ma na-kým infúziou.

„Veľmi vtipné,“ odvetila mama. „Robím si starosti, ale mojim geniálnym deťom na tom vôbec nezáleží.“

„Sme géniovia len vďaka твоjim génom, mami,“ povedal Peter. „Sme si istí, že sme po ocovi žiadne nezdedili.“

„Počul som to,“ ozval sa otec, no nezdvihol zrak od novín, ktoré mal zobrazené na stolíku, kým raňajkoval.

„Keby si ma nepočul, mrhal by som slovami.“

Stolík zapípal. Niekto bol pri dverách.

„Kto je to?“ opýtala sa mama.

Otec stlačil kláves a na jeho videu sa objavil muž. Mal na sebe jedinú vojenskú uniformu, ktorá ešte niečo znamenala. Patril k M. F., k Medzinárodnej flotile.

„Myslel som si, že sa to skončilo,“ zašomral otec.

Peter si mlčky zalial cereálie mliekom.

A Ender si pomyslel: Možno predsa len dnes nebudem musieť ísť do školy.

Otec vyťukal kód dverí a vstal od stola. „Vybavím to,“ oznámil. „Ostaňte tu a jedzte.“

Ostali, ale nejedli. O chvíľu neskôr sa otec vrátil a gestom privolať mamu.

„Si v tom až po uši,“ povedal Peter. „Zistili, čo si spravil tomu chalanovi v škole, a teraz ťa pošlú na nútené práce do Pásu.“

„Mám len šesť, trkvas, som maloletý.“

„Si Tretí, somár. Nemáš práva.“

Vošla Valentina, strapaté vlasy jej okolo tváre vytvárali aureolu. „Kde sú mama a oco? Cítim sa zle a nemôžem ísť do školy.“

„Ďalšia orálna previerka, čo?“ poznamenal Peter.

„Sklapni, Peter,“ zahriakla ho Valentina.

„Mala by si sa uvoľniť a užiť si to,“ odvetil Peter. „Mohlo by to byť horšie.“

„Neviem si predstaviť ako.“

„Mohla by si mať análnu previerku.“

„Haha, veľmi vtipné,“ odvrkla Valentina. „Kde sú rodičia?“

„Rozprávajú sa s chlapíkom z M. F.“

Mimovoľne sa pozrela na Endera. Koniec koncov, roky očakávali, že niekto príde a povie im, že Ender prešiel skúškou a potrebujú ho.

„Máš pravdu, len sa pozeraj naňho,“ povedal Peter. „No mohol prísť kvôli mne, aby si vedela. Možno si uvedomili, že som bol predsa zo všetkých najlepších.“ Petra sa to dotklo, a tak sa ako zvyčajne správal ako namyslený hlupák.

Dvere sa otvorili. „Ender,“ povedal otec. „poď sem.“

„Prepáč, Peter,“ povedala Valentina posmešne.

Otec na ňu zazrel. „Deti, toto nie je na smiech.“

Ender nasledoval otca do vstupnej haly. Dôstojník M. F. sa postavil, keď vošli, ale nepodal Enderovi ruku.

Mama nervózne krútila obrúčkou na prste. „Andrew,“ oslovila ho, „nikdy by mi nenapadlo, že si bitkár.“

„Ten malý Stilson je v nemocnici,“ dodal otec. „Riadne si ho doriadil. Topánkou, Ender. To nebolo fér.“

Ender pokrútil hlavou. Čakal, že pre ten incident so Stilsonom príde niekto zo školy, nie dôstojník flotily. Bolo to vážnejšie, ako sa domnieval. A predsa netušil, čo mal urobiť inak.

„Vieš nejako vysvetliť svoje správanie, mladý muž?“ spýtal sa dôstojník.

Ender znova pokrútil hlavou. Nevedel, čo by mal odpovedať, a bál sa, že ho budú považovať za ešte väčšieho netvora, než akým ho urobili jeho činy. Nech je trest akýkoľvek, prijmem ho, pomyslel si. Hlavne, aby som to už mal za sebou.

„Sme ochotní prihliadnuť na poľahčujúce okolnosti,“ povedal dôstojník. „No musím ťa varovať, že to nevyzerá dobre. Kopol si ho do rozkroku, opakovanne si ho kopol do tváre a tela, keď ležal na zemi – znie to, že sa ti to páčilo.“

„Nepáčilo,“ zašepkal Ender.

„Tak prečo si to urobil?“

„Mal tam svoj gang,“ odpovedal Ender.

„A? To tvoje konanie ospravedľňuje?“

„Nie.“

„Povedz, prečo si ho neprestal kopať. Veď si vyhral.“

„Keď som ho zrazil na zem, vyhral som prvú bitku. No chcel som vyhrať aj všetky nasledujúce. Aby ma nechali na pokoji.“ Ender si nemohol pomôcť, príliš sa bál, príliš sa hanbil za vlastné skutky, a hoci sa snažil ovládnuť, opäť sa rozplakal. Ender nerád plakal a robieval to len zriedka, no za menej ako deň to urobil už trikrát. A zakaždým to bolo horšie. Bolo nesmierne ponižujúce plakať pred mamou, otcom aj týmto vojakom. „Vzali ste mi monitor,“ povedal Ender. „Musel som sa o seba predsa postarať, nie?“

„Ender, mal si o pomoc poprosiť nejakého dospelého,“ začal otec.

No dôstojník sa postavil a prešiel cez miestnosť k Endero-
vi. Podal mu ruku. „Volám sa Graff, Ender. Plukovník Hy-
rum Graff. Som riaditeľ základného výcviku na Vojenskej
škole v Páse. Prišiel som ti ponúknuť miesto v škole.“

Predsa len. „No monitor...“

„Posledný krok tvojho testovania bol zameraný na to, aby sme videli, čo sa stane, keď odoberieme monitor. Nerobíme to tak vždy, ale v tvojom prípade...“

„A prešiel?“ opýtala sa mama neveriacky. „Lebo poslal malého Stilsona do nemocnice? Čo by ste spravili, keby ho Andrew zabil? Dali mu medailu?“

„Nejde o to, čo spravil, pani Wigginová. Ide o to prečo.“ Plukovník Graff jej podal spis plný dokumentov. „Tu sú požiadavky. Vášho syna vybrala Výberová služba Medzinárodnej flotily. Prirodzene, váš písomný súhlas už máme od čias, keď bolo schválené jeho splodenie. Inak by sa nemohol narodiť. Odvtedy patrí nám, ak splnía požiadavky.“

Otcovi sa chvel hlas. „Nie je od vás pekné dať nám nádej, že ho nechcete, a potom si ho vziať.“

„A to divadlo s malým Stilsonom,“ dodala mama.

„Nie je to divadlo, pani Wigginová. Kým sme nezistili, čo bolo Enderovou motiváciou, neboli sme si istí, či nie je ďalší – jednoducho sme potrebovali vedieť, čo znamenal jeho čin. Alebo aspoň čo znamenal pre Endera.“

„Musíte ho volať tou hlúpou prezývkou?“ Mama sa rozplakala.

„Tak nazýva sám seba.“

„Čo spravíte, plukovník Graff?“ spýtal sa otec. „Jednoducho s ním teraz odídete?“

„To závisí...“ odpovedal Graff.

„Od čoho?“

„Od toho, či chce Ender ísť.“

Mamin plač sa zmenil na trpký smiech. „Aha, tak nakoniec je to dobrovoľné! To je od vás milé!“

„V prípade vás dvoch došlo k rozhodnutiu, keď bol Ender počatý. No Enderova voľba ešte vôbec nie je jasná. Bran-ci sú dobrí ako kanonenfuter, ale dôstojníci musia vstúpiť dobrovoľne.“

„Dôstojníci?“ spýtal sa Ender. Pri zvuku jeho hlasu ostatní zmlkli.

„Áno,“ prisvedčil Graff. „Vojenská škola je určená na výcvik budúcich kapitánov vesmírnych lodí, komodorov flotíl a admirálov loďstva.“

„Prosím, neklamte nám!“ odsekol otec nahnevane. „Koľko chlapcov z Vojenskej školy nakoniec velí lodiam?“

„Pán Wiggin, to je, nanešťastie, tajná informácia. No *smiem* vám povedať, že každý z našich chlapcov, ktorý prešiel prvým ročníkom, bol povýšený na dôstojníka. A nikto neodišiel do výsluhového dôchodku s hodnotou nižšou než prvý

dôstojník. Dokonca aj v domácich obranných silách v našej vlastnej slnečnej sústave sa dá získať česť a sláva.“

„Koľko z nich prejde prvým ročníkom?“ zaujímalo Endera.

„Všetci, ktorí chcú,“ odvetil Graff.

Ender skoro vyhrkol: Chcem ísť. No držal jazyk za zubami. Vďaka tomuto by nemusel ísť do školy, ale to bolo hlúpe. Celý problém by po niekoľkých dňoch prehmel. Dostal by sa od Petra – to bolo dôležitejšie, možno to preňho bola otázka života a smrti. No opustiť mamu a otca a – ešte horšie – opustiť Valentinu a stať sa vojakom... Ender nerád bojoval. Nemal rád Petrove boje silných proti slabým ani svoje vlastné, v ktorých múdri bojovali s hlúpymi.

„Myslím,“ ozval sa Graff, „že by sme sa s Enderom mali porozprávať medzi štyrmi očami.“

„Nie,“ vyhlásil otec.

„Neodvediem ho bez toho, aby sa s vami rozlúčil,“ uistil ho Graff. „A, mimochodom, aj tak by ste mi v tom nemohli zabrániť.“

Otec chvíľu zazeral na Graffa, potom sa postavil a odišiel z miestnosti. Mama ešte Enderovi stisla ruku. Keď odišla, zavrela za sebou dvere.

„Ender,“ oslovil ho Graff, „ak pôjdeš so mnou, dlho sa sem nevrátiš. Vo Vojenskej škole nebývajú prázdniny. Ani žiadne návštevy. Plný výcvik potrvá do tvojich šestnástich rokov – za istých okolností dostaneš priepustku po prvý raz, keď budeš mať dvanásť. Ender, ver mi, ľudia sa za šesť či desať rokov zmenia. Ak pôjdeš so mnou, keď svoju sestru Valentinu opäť uvidíš, bude už dospelá žena. Budete si cudzí. Stále ju budeš ľúbiť, Ender, ale nebudeš ju poznať. Vidiš, nepredstieram, že to bude ľahké.“

„Čo mama a oco?“

„Poznám ťa, Ender. Dlho som sledoval disky monitora. Mama s otcom ti nebudú veľmi ani dlho chýbať. A ty im tiež nie.“

Enderovi sa do očí natisli slzy, hoci sa ich snažil potlačiť. Odvrátil tvár, ale nenačiahol sa, aby si ich utrel.

„*Lúbia* ťa, Ender. No musíš pochopiť, čo ich tvoj život stál. Narodili sa do veľmi veriacich rodín, aby si vedel. Tvoj otec bol pokrstený ako John Paul Wieczorek. Katolík. Siedmy z deviatich detí.“

Deväť detí. Nepredstaviteľné. Kriminálne.

„Nuž, je to tak, ľudia robia pre náboženstvo veľmi čudné veci. Poznáš sankcie, Ender – vtedy neboli také prísne, ale aj tak to nebolo jednoduché. Len prvé dve deti dostali vzdelanie zadarmo. S každým ďalším dieťaťom stúpali dane. Keď mal tvoj otec šesťnásť, odvolal sa na Zákon o neprispôsobivých rodinách, aby pretrhol puto so svojou rodinou. Zmenil si meno, vzdal sa svojho náboženstva a zaprisahal sa, že nikdy nebude mať viac detí ako povolené dve. Myslel to vážne. Ako dieťa si prešiel toľkým ponížením a súžením, a preto prisahal, že žiadne z jeho detí nič také nikdy nezažije. Chápeš?“

„Nechcel ma.“

„Teraz nikto *nechce* Tretieho. Nemôžeš čakať, že sa z toho ľudia budú tešiť. No tvoj otec a matka sú zvláštny prípad. Obaja sa vzdali svojich náboženstiev – tvoja mama bývala mormónka –, ale v skutočnosti sú ich pocity stále ambivalentné. Vieš, čo znamená ambivalentný?“

„Že cítia naraz protichodné pocity.“

„Hanbia sa, že pochádzajú z neprispôsobivých rodín. Skrývajú to, a to dokonca do takej miery, že tvoja matka odmieta čo i len priznať, že sa narodila v Utahu, zo strachu, aby ju nik nepodozrieval. Tvoj otec popiera svoj poľský pôvod, lebo Poľsko je stále neprispôsobivým národom, a preto sú naň uvalené medzinárodné sankcie. Musíš preto pochopiť,

že mať Tretieho, aj keď na priamy pokyn vlády, ruší všetko, o čo sa usilovali.“

„To chápem.“

„No je to ešte zložitejšie. Otec vás všetkých pomenoval podľa legitímnych svätcov. Vlastne vás všetkých sám pokrstil, len čo ste po narodení prišli domov. A vaša mama namietala. Zakaždým sa pre to pohádali – dôvodom však nebolo to, že by nechcela, aby ste boli pokrstení, ale to, že nechcela, aby vás pokrstil ako katolíkov. V skutočnosti sa nevzdali svojho náboženstva. Pri pohľade na teba sú hrdí, pretože sa im podarilo obísť zákon a mať Tretieho. No zároveň si dôkazom ich zbabelosti, lebo sa neodvážili zájsť ďalej, aby praktizovali nepriateľnosť, ktorú stále považujú za správnu. A zároveň si pre nich zdrojom verejnej hanby, lebo neustále narúšaš ich snahu asimilovať sa do normálnej, prispôbivej spoločnosti.“

„Odkiaľ to všetko viete?“

„Monitorovali sme tvojho brata aj sestru, Ender. Udivilo by ťa, aké citlivé sú naše nástroje. Boli sme priamo spojení s твоjím mozgom. Počuli sme všetko, čo si počul ty. Či si počúval, alebo nie. Či si rozumel, alebo nie. My sme rozumeli.“

„Takže ma moji rodičia ľúbia aj neľúbia?“

„Ľúbia ťa. Otázka znie, či ťa tu chcú. Tvoja prítomnosť v tomto dome neustále všetko narúša. Je zdrojom napätia. Rozumieš?“

„Ja predsa nespôsobujem napätie.“

„Nie to, čo *robiš*, Ender. Tvoja existencia ho vyvoláva sama osebe. Tvoj brat ťa nenávidí, lebo si živým dôkazom, že nebol dosť dobrý. Tvoji rodičia na teba hľadajú s miernym odporom, lebo im pripomínaš minulosť, pred ktorou sa snažia uniknúť.“

„Valentina ma ľúbi.“

„Celým srdcom. Úplne a bez výhrad. Je ti oddaná a ty ju zbožňuješ. Povedal som ti, že to nebude jednoduché.“

„Aké to tam je?“

„Veľa ťažkej práce. Všetci chlapci sú zaradení do armád. Každý deň v nulovej gravitácii vedú cvičné boje. Nikto sa nezraní, ale záleží na víťazstve alebo prehre. Každý začína ako pešiak a prijíma rozkazy. Starší chlapci sú dôstojníci a ich úlohou je vycvičiť vás a veliť v boji. Viac ti nemôžem prezradiť. Je to skoro ako hra na hmyzákov a astronautov – až na to, že vaše zbrane fungujú, spolužiaci bojujú po tvojom boku a tvoja budúcnosť aj budúcnosť celej ľudskej rasy závisí od toho, ako dobre sa budeš učiť a bojovať. Je to ťažký život a nebudeš mať normálne detstvo. No vzhľadom na tvoju myseľ a fakt, že si Tretí so všetkým, čo k tomu patrí, aj tak by si nemal skutočne normálne detstvo.“

„Samí chlapci?“

„Zopár dievčat. Len zriedka prejdú testami a dostanú sa do školy. Majú proti sebe priveľa storočí evolúcie. No aj tak žiadne z nich nebude ako Valentina. No nájdeš tam bratov, Ender.“

„Ako Peter?“

„Ender, Petra sme neprijali práve z dôvodov, pre ktoré ho nenávidíš.“

„Nie je pravda, že ho nenávidím. Len sa ho...“

„Bojíš. Nuž, Peter nie je úplne zlý. Veľmi dlho sme nevideli nikoho takého šikovného. Požiadali sme tvojich rodičov, aby si ako ďalšie dieťa zvolili dcéru – aj tak by to spravili –, v nádeji, že to bude jemnejší Peter. Bola príliš jemná. A tak sme si vyžiadali teba.“

„Aby som bol napoly Peter a napoly Valentina.“

„Ak by všetko vyšlo správne.“

„Vyšlo?“

„Pokiaľ vieme posúdiť, tak áno. Naše testy sú veľmi dobré, Ender. No nepovedia nám všetko. Ak ideme k úplnej podsta-

te, v skutočnosti nám prezradia veľmi málo. No sú lepšie ako nič.“ Graff sa predklonil a vzal do dlaní Enderovu ruku. „Ender Wiggin, keby išlo len o to vybrať ti najlepšiu a najšťastnejšiu budúcnosť, povedal by som ti, aby si ostal doma. Ostaň tu, dospej, buď šťastný. Jestvujú horšie veci, než byť Tretím, horšie, ako mať staršieho brata, ktorý sa nevie rozhodnúť, či bude ľudskou bytosťou alebo šakalom. Vojenská škola je jednou z tých horších vecí. No potrebujeme ňu. Hmyzáci ti teraz môžu pripadať ako hra, Ender, ale, dofrasa, naposledy nás skoro navždy vymazali. Položili nás na lopatky, boli v presile a disponovali väčším množstvom zbraní. Zachránilo nás jedine to, že sme mali toho najgeniálnejšieho vojenského veliteľa, akého sme kedy našli. Nazvi to osud, nazvi to boh, nazvi to hlúpe šťastie, ale mali sme Mazera Rackhama.

No teraz ho nemáme, Ender. Zhromaždili sme všetko, čo ľudstvo dokázalo vyprodukovať: loďstvo, oproti ktorému je to ich z posledného útoku len kopa detí blázniacich sa v bazéne. Máme aj nejaké nové zbrane. No možno to napriek tomu nebude stačiť. Lebo za osemdesiat rokov od poslednej vojny mali rovnako veľa času na prípravu ako my. Potrebujeme to najlepšie a potrebujeme to čo najrýchlejšie. Možno to s tebou nevyjde, a možno áno. Možno sa zlomíš pod tlakom, možno to zničí tvoj život, možno ma budeš nenávidieť za to, že som k vám dnes prišiel. No ak existuje šanca, že s tebou vo flotile ľudstvo prežije a hmyzáci nás navždy nechajú na pokoji, potom ťa musím požiadať, aby si to urobil. Aby si šiel so mnou.“

Ender mal ťažkosti zaostriť na plukovníka Graffa. Zdal sa mu vzdialený a veľmi malý, akoby ho Ender dokázal uchopiť pinzetou a strčiť si ho do vrečka. Všetko opustiť a odísť na miesto, kde je to také náročné, bez Valentiny, bez mamy a otca.

A potom si pomyslel na filmy o hmyzákoch, ktoré každý musel vidieť aspoň raz ročne. Zničenie Číny. Bitka o Pás.

Smrť a utrpenie a hrôza. A na Mazera Rackhama a jeho geniálne manévry, ako zničil nepriateľské loďstvo dvojnásobne väčšie a dvojnásobne lepšie vyzbrojené tým, že využil malé ľudské vesmírne lode, ktoré sa zdali krehké a slabé. Ako deti bojujúce s dospelými. A my sme vyhrali.

„Bojím sa,“ povedal Ender potichu. „No pôjdem s vami.“

„Zopakuj mi to,“ vyzval ho Graff.

„Pre to som sa narodil, však? Ak nepôjdem, prečo som vôbec nažive?“

„To nie je dosť dobré,“ odvetil Graff.

„Nechcem ísť,“ povedal Ender, „ale pôjdem.“

Graff prikývol. „Môžeš zmeniť názor. Kým so mnou nenastúpiš do auta, môžeš zmeniť názor. Potom však budeš musieť zostať z vôle Medzinárodnej flotily. Rozumieš?“

Ender prikývol.

Mama plakala. Otec silno objal Endera. Peter mu potriasol rukou a povedal: „Ty malý, šťastný smrad.“ Valentina ho pobožkala a zanechala mu na líci svoje slzy.

Nemal si čo zbaliť. Nemal si čo vziať so sebou. „Škola ti zabezpečí všetko, čo budeš potrebovať, od uniforiem po školské pomôcky. A čo sa týka hračiek... jestvuje len jedna hra.“

„Dovidenia,“ rozlúčil sa Ender so svojou rodinou. Načiahol sa, chytil plukovníka Graffa za ruku a vyšiel s ním z dverí.

„Zabi za mňa nejakých hmyzákov!“ zakričal Peter.

„Ľúbim ťa, Andrew!“ zavolala mama.

„Budeme ti písať!“ sľúbil otec.

A keď nastúpil do auta, ktoré potichu čakalo na chodbe, začul Valentinin zúfalý výkrik. „Vráť sa ku mne! Navždy ťa budem ľúbiť!“

ŠTVRTÁ KAPITOLA

ŠTART

„Pri Enderovi musíme dosiahnuť krehkú rovnováhu. Izolovať ho natolko, aby ostal kreatívny – inak sa prispôsobí tomuto systému a prideme oňho. Zároveň sa však musíme uistiť, že si zachová silnú schopnosť viesť.“

„Ak si vyslúži hodnotu, bude viesť.“

„Nie je to také jednoduché. Mazer Rackham dokázal zvládnuť svoju malú flotilu a vyhrať. Kým dôjde k tejto vojne, bude toho priveľa aj na génia. Primného malých lodí. Musí vedieť bezchybne pracovať so svojimi podriadenými.“

„Och, bože. Musí byť geniálny a ešte aj milý.“

„Nie milý. Keby bol milý, hmyzáci by nás vykynožili.“

„Takže ho izolujete.“

„Kým prideme do školy, úplne ho odizolujem od ostatných chlapcov.“

„O tom nepochybujem. Počkám na vás tu. Pozrel som si videá toho, čo spravil tomu Stilsonovi. Nevediete nám sem zlaté dieťaťko.“

„V tom sa mýlite. Je ešte zlatší, než vyzerá. No nebojte sa. To z neho rýchlo dostanem.“

„Podľa mňa si lámanie tých malých géniov užívate.“

„Je to umenie a ja som v ňom veľmi, veľmi dobrý. No či si to užívam? Nuž, možno. Keď sa polámané kúsky znova poskladajú a vďaka tomu sa stanú lepšími.“

„Ste netvor.“

„Ďakujem. Znamená to, že mi zvýšite plat?“

„Dostanete len medailu. Rozpočet nie je neobmedzený.“

Hovorila, že stav beztiaže môže spôsobiť dezorientáciu najmä u detí, ktoré ešte nemajú úplne vyvinutý zmysel pre určovanie smeru. No Ender bol dezorientovaný ešte pred tým, ako opustil gravitáciu Zeme. Pred tým, ako raketoplán vôbec odštartoval.

Pri štarte tam boli ďalší devätnásti chlapci. Vystúpili z autobusu a vošli do výťahu. Rozprávali sa, žartovali, chvastali sa a smiali. Ender bol ticho. Všimol si, ako ich Graff a ostatní dôstojníci pozorujú. Analyzujú. Všetko, čo robíme, niečo znamená, uvedomil si Ender. To, že sa oni smejú. To, že ja sa nesmejem.

Pohrával sa s myšlienkou byť ako ostatní chlapci. No nezapadli mu žiadne vtipy a tie ich sa mu nevideli zábavné. Nech ich smiech pochádzal odkiaľkoľvek, Ender také miesto v sebe nevedel nájsť. Báľ sa a pod vplyvom strachu bol vždy vážny.

Obliekli ho do overalu, ktorý predstavoval uniformu. Cítil sa zvláštne bez opaska okolo pása. Takto oblečený si pripadal ako vo vreci a akýsi nahý. Nahrávali ich kamery, usadené ako zvieratá na pleciah prikrčených, zakrádajúcich sa mužov. Muži sa pohybovali pomaly ako mačky, aby bolo nahrávanie kamery plynulé. Ender sa pristihol pri tom, že sa tiež pohybuje plynulo.

Predstavil si sám seba v televízii pri interview. Moderátor by sa ho spýtal: „Ako sa cítite, pán Wigin?“ „Vlastne celkom dobre, som len hladný.“ „Hladný?“ „Och, áno, dvadsať hodín pred štartom nám nedovolili jesť.“ „Zaujímavé, to som nevedel.“ „V skutočnosti sme všetci poriadne hladní.“ A počas celého rozhovoru by sa Ender aj moderátor hladko klzali pred kameramanom dlhými, ľahkými krokmi. Moderátor by z neho spravil hovorcu všetkých chlapcov, hoci Ender bol sotva povolaný hovoriť sám za seba. Po prvý raz pri-

šlo Enderovi do smiechu. Usmial sa. Ostatní chlapci okolo neho sa smiali, ale z iného dôvodu. Myslia si, že sa zabávam na ich vtipy, napadlo Enderovi. No ja sa usmievam nad niečím oveľa zábavnejším.

„Vyjdite po jednom po rebríku,“ ozval sa dôstojník. „Keď vyleziete do chodby s prázdnyimi sedadlami, na jedno sa usadte. Nie sú tam žiadne miesta pri okne.“

To bol žart. Ostatní chlapci sa zasmiali.

Ender bol skoro posledný, ale nie úplne posledný. Televízne kamery sa však nevzdávali. Uvidí Valentina, ako miznem v raketopláne? Pomyslel si, že by jej mohol zakývať alebo sa rozbehnúť za kameramanom s otázkou: „Môžem sa rozlúčiť s Valentinou?“ Nevedel, že keby to spravil, cenzori by to z kazety vymazali, lebo chlapci odlietajúci do Vojenskej školy mali byť hrdinovia. Nikto im nemal chýbať. Ender síce o cenzoroch nevedel, ale vedel, že rozbehnúť sa za kamerami by bola chyba.

Prešiel po krátkom mostíku k dverám raketoplánu. Všimol si, že stena po jeho pravici bola pokrytá kobercom ako podlaha. Vtedy sa začala jeho dezorientácia. Od chvíle, keď pomyslel na stenu ako na podlahu, mal pocit, že kráča po stene. Podišiel k rebríku a zbadal, že vertikálny povrch za ním bol tiež potiahnutý kobercom. Leziem po stene. Ruka za rukou, krok za krokom.

A potom, pre zábavu, predstieral, že lezie *dolu* stenou. V mysli to spravil skoro okamžite, presvedčil sám seba napriek dôkazom o gravitácii, kým sa nedostal k prázdnemu sedadlu. Zistil, že ho silno zvierajú rukami, hoci ho k nemu pevne pritískala gravitácia.

Ostatní chlapci nadsakovali na sedadlách, strkali sa, sácali a kričali. Ender opatrne našiel remene a prišiel na to, ako si ich zapnúť tak, aby ho obopínali v rozkroku, okolo pásu aj

pliec. Predstavoval si, ako loď visí hore nohami na spodnej strane Zeme a obrovské prsty gravitácie ich všetkých spoľahlivo držia na mieste. No aj tak vyklázneme, pomyslel si. Odpadneme od tejto planéty.

V tom momente nevedel, aký to má význam. Neskôr si však spomenie, že ešte pred tým, ako opustil Zem, ju vnímal ako každú inú planétu, nie ako tú svoju.

„Už si na to prišiel,“ poznamenal Graff. Stál na rebríku.

„Idete s nami?“ spýtal sa Ender.

„Zvyčajne nechodím robiť nábor sem dole,“ odpovedal Graff. „Tak trochu to tam viem. Som školský administrátor. Niečo ako riaditeľ. Povedali mi, že sa musím vrátiť, inak prídem o prácu.“ Usmial sa.

Ender mu úsmev opätoval. S Graffom sa cítil príjemne. Graff bol dobrý. A bol riaditeľom Vojenskej školy. Ender sa trochu uvoľnil. Bude tam mať priateľa.

Dospelí pomohli chlapcom, ktorí si na rozdiel od Endera nezvládli sami zapnúť bezpečnostné pásy. Potom hodinu čakali, kým ich televízor v prednej časti raketoplánu neoboznámil s letom, s dejinami vesmírneho letu a ich možnou budúcnosťou v obrovských vesmírnych lodiach Medzinárodnej flotily. Bolo to veľmi nudné. Ender také filmy už videl.

No vtedy nebol pripútaný k sedadlu v raketopláne. Nevisel dole hlavou z brucha Zeme.

Štart nebol hrozný. Trochu desivý. Trasenie a niekoľko chvíľ paniky, že toto by mohol byť prvý nevydarený štart od postavenia tohto raketoplánu. Z filmov nebolo jasné, aké je to divoké aj napriek tomu, že ležíte chrbtom na mäkkej sedačke.

Zrazu sa to skončilo a teraz skutočne visel v popruhoch, lebo tam nebola žiadna gravitácia.

No keďže sa už preorientoval, neprekvapilo ho, keď Graff vyšiel po rebríku pospiatky, akoby zliezal do prednej časti

raketoplánu. Nepripadalo mu divné ani to, keď sa Graff zachytil chodidlami o priečku rebríka, odtláčil sa rukami a náhle sa so švihnutím vystrel, akoby stál v obyčajnom lietadle.

Pre niektorých bolo preorientovanie sa v priestore príliš ťažké. Jedného chlapca naplo. Ender vtedy pochopil, prečo mali zakázané dvadsať hodín pred štartom jesť. Vracanie v nulovej gravitácii by veru nebola zábava.

No Enderovi pripadala Graffova gravitačná hra zábavná. A posunul ju ešte ďalej, keď si predstavil, že Graff skutočne visí hore nohami zo stredovej uličky, a potom si ho predstavil, ako trčí z bočnej steny. Gravitácia mohla ísť ktorýmkoľvek smerom. Akokoľvek chcem, aby šla. Môžem Graffa postaviť na hlavu a ani o tom nebude vedieť.

„Čo je podľa teba také smiešne, Wiggin?“

Graffov hlas bol ostrý a nahneváný. Čo som spravil zle? pátral v mysli Ender. Zasmial som sa nahlas?

„Položil som ti otázku, vojak!“ vyštekol Graff.

Aha, áno. Toto je začiatok výcvikovej rutiny. Ender videl v televízii niekoľko vojenských programov a na začiatku sa tam vždy veľa kričalo, kým sa z vojakov a dôstojníkov nestali priatelia.

„Áno, pane,“ odpovedal Ender.

„Odpovedz mi!“

„Predstavil som si, ako visíte dole hlavou za nohy. Zdálo sa mi to vtipné.“

Teraz, keď sa naňho Graff chladne díval, to znelo hlúpo. „Tebe sa to teda *zdá* vtipné. Zdá sa to vtipné ešte niekomu inému?“

Zborovo zamrmlané nie.

„A prečo nie?“ Graff si ich všetkých pohrdavo premeral. „Tento štart je plný tupcov. Hlupáčikov s minimozgami. Len jeden z vás má dosť rozumu, aby si uvedomil, že smery

v nulovej gravitácii sú tam, kde si ich predstavujete. Chápeš to, Shafts?“

Chlapec prikývol.

„Nie, nechápeš. Prirodzene, že nie. Nie si len sprostý, si aj klamár. Medzi vami je jediný chlapec, ktorý má *aspoň trochu* rozumu, a to je Ender Wiggin. Dobré si ho obzrite, detičky. Bude veliteľom, kým vy ešte stále budete v plienkach. Lebo vie rozmýšľať v nulovej gravitácii, zatiaľ čo vám je len na vracanie.“

Takto to vo filmoch nechodilo. Graff si ho mal doberať, nie z neho spraviť najlepšieho zo skupiny. Najprv mali stať proti sebe, aby sa z nich neskôr mohli stať priatelia.

„Väčšinu z vás zamietneme. Zvyknite si na to, chlapčekovia. Väčšina z vás skončí v Bojovej škole, lebo nemáte dosť rozumu, aby ste zvládli pilotovanie v hlbokom vesmíre. Väčšina z vás nestojí za námahu, ktorú musíme vynaložiť, aby sme vás odviezli do Vojenskej školy, lebo nie ste dosť dobrí. Niektorí z vás to možno zvládnu. *Niektorí* z vás možno ľudstvu niečo prinesú. No nespoliehajte sa na to. Ja som ochotný staviť len na jedného.“

Odrazu Graff urobil salto dozadu a chytil sa rebríka obooma rukami, potom švihol nohami od rebríka. Ak bola podlaha dole, spravil stojku na rukách. Visel za ruky, ak bola podlaha hore. Napokon prerúčkoval uličkou k svojmu miestu.

„Zdá sa, že *ty* to už máš v suchu,“ zašepkal chlapec vedľa neho.

Ender pokrútil hlavou.

„Och, nebudeš sa so mnou ani rozprávať?“ spýtal sa chlapec.

„Neprosil som ho, aby to povedal,“ zašepkal Ender.

Na temene hlavy pocítil ostrú bolesť. Potom zasa. Spoza neho sa ozvalo chichotanie. Chlapec vedľa neho si musel ro-

zopnúť popruhy. Ďalší úder do hlavy. Chod' preč, pomyslel si Ender. Nič som ti nespravil.

Znova ho niekto buchol do hlavy. Chlapci sa zasmiali. Azda to Graff nevidel? Nemienil to zastaviť? Ďalší úder. Silnejší. Naozaj to zabolelo. Kde bol Graff?

Vtedy mu to došlo. Graff to urobil naschvál. Bolo to horšie ako šikanovanie vo filmoch. Keď seržant na niekom sedel, ostatní si ho obľúbili. No keď dôstojník niekoho uprednostňoval, ostatní ho nenávideli.

„Hej, prďoch,“ ozval sa spoza neho šepot. Znova ho udrel po hlave. „Páči sa ti to? Hej, supermozog, je to zábavné?“ Nasledoval ďalší úder, taký silný, že Ender od bolesti potichu vykrikol.

Ak to naňho Graff naračil, nedočká sa pomoci. Musí si pomôcť sám. Čakal do chvíle, keď predpokladal ďalší úder. Teraz, pomyslel si. A áno, dočkal sa. Bolelo to, ale Ender sa už snažil vytušiť príchod ďalšej rany. Teraz. Áno, presne načas. Mám ťa, pomyslel si Ender.

Práve keď prichádzal úder, Ender sa načiahol oboma rukami, schmatol chlapca za zápästia a potom ho prudko potiahol za ruku. Keby tam bola gravitácia, chlapec by silno vrazil hruďou zozadu do Enderovho sedadla. V nulovej gravitácii však úplne preletel ponad sedadlo a vyletel k stropu. To Ender nečakal. Neuvedomil si, že nulová gravitácia znásobí aj účinky detských pohybov. Chlapec preletel vzduchom, odrazil sa od stropu a padol dole na sedadlo iného chlapca, potom do uličky, mával pritom rukami, kým nevykrikol, keď vrazil do priečky v prednej časti kabíny s ľavou rukou skrútenou pod telom.

Trvalo to len niekoľko sekúnd. Graff bol v okamihu pri chlapcovi a stiahol ho k sebe. Zručne ho pretiahol uličkou k druhému mužovi. „Ľavá ruka. Podľa mňa zlomená,“ povedal. V nasledujúcej chvíli chlapec dostal lieky proti bolesti

a potichu ležal vo vzduchu, kým mu dôstojník okolo ruky nafúkol dlahu.

Enderovi prišlo nevoľno. Chcel chlapca len chytiť za ruku. Nie. Nie, chcel mu ublížiť a potiahol ho celou silou. Nemienil to však spraviť tak verejne, ale chlapec pocítil presne takú bolesť, akú mu Ender plánoval uštedriť. Bezťiaž ho zradila, to bolo všetko. Som Peter, som presne ako on. A Ender sa za to nenávidel.

Graff ostal v prednej časti kabíny. „Ste nebudaj nechápaví? Vaše slabé, obmedzené mysle nepostrehli tú malú skutočnosť? Priviedli vás sem, aby ste sa stali *vojakmi*. Na starých školách, v starých rodinách ste možno boli hviezdy, možno vás považovali za drsných alebo bystrých. My sme však vybrali najlepších z najlepších a odteraz sa s iným druhom detí ani nestretnete. A keď vám poviem, že Ender Wiggin je najlepší v tejto kabíne, vezmite si to k srdcu, tuťmáčekovia. Neštvite ho. Vo Vojenskej škole už zomrelo niekoľko malých chlapcov. Je vám jasné, čo vravím?“

Zvyšok letu ubehol v tichu. Chlapec vedľa Endera si dával veľký pozor, aby sa ho ani nedotkol.

Nie som zabijak, opakoval si Ender dookola. Nie som Peter. Nech Graff tvrdí čokoľvek, nie som. Bránil som sa. Znášal som to dlho. Bol som trpezlivý. Nie som taký, ako povedal.

Hlas v amplióne im oznámil, že sa blížia k škole. Trvalo im dvadsať minút, kým spomalili a pristáli. Ender sa vliekol za ostatnými. Boli veľmi ochotní nechať ho z raketoplánu vystúpiť posledného. Vyliezol nahor smerom, ktorý pri nastupovaní viedol nadol. Na konci úzkeho tunela, ktorý viedol z raketoplánu do srdca Vojenskej školy, ho čakal Graff.

„Mal si príjemný let, Ender?“ spýtal sa Graff veselo.

„Myslel som si, že ste môj priateľ.“ Napriek sebaovládaniu sa Enderovi zatriasol hlas.

Graff sa zatváril zmätene. „Prečo si mal taký dojem?“

„Lebo ste...“ Lebo ste sa so mnou zhovárali vlúdne a úprimne. „Neklamali ste mi.“

„Ani teraz ti nebudem klamať,“ odvetil Graff. „Moja práca nie je byť tvojím priateľom. Moja práca je stvoriť najlepších vojakov na svete. V celých dejinách sveta. Potrebujeme Napoleona. Alexandra. Až na to, že Napoleon nakoniec prehral a Alexander bol zarazený v rozlete a umrel mladý. Potrebujeme Iulia Caesara, hoci z neho sa stal diktátor a umrel pre to. Moja práca je vytvoriť takúto osobnosť a zabezpečiť toľko nápomocných mužov a žien, koľko bude potrebovať. Nikde sa nehovorí o tom, že sa musím priateliť s deťmi.“

„Kvôli vám ma neznášajú.“

„A? Čo s tým spravíš? Zalezieš do kúta? Začneš sa im pchať do zadku, aby ťa mali znova radi? Je len jedna vec, ktorá zastaví ich nenávisť. Buď vo všetkom taký dobrý, aby ťa nemohli ignorovať. Povedal som im, že si najlepší. Teraz sa, dočerta, postaraj o to, aby to bola pravda.“

„Čo ak sa mi to nepodarí?“

„Tak budeš mať smolu. Pozri, Ender, mrzí ma, ak sa cítiš osamelý a vystrašený. No tam vonku sú hmyzáci. Netušíme, či ich je desať miliárd, sto miliárd alebo milión miliárd. A možno majú rovnaký počet lodí. So zbraňami, ktorým nerozumieme. A s odhodlaním použiť tie zbrane, aby nás vyhladili. Nejde o osud sveta, Ender. Ide len o nás. O ľudstvo. Čo sa týka zvyšku biosféry, mohli by nás vyhladiť a ona by sa tomu prispôsobila, pokračovala by ďalším krokom evolúcie. No ľudstvo nechce vyhynúť. Ako druh sme sa vyvinuli, aby sme prežili. To robíme tak, že sa namáhame a namáhame a každých niekoľko generácií privedieme na svet génia. Toho, ktorý vynájde koleso. A svetlo. A let. Toho, kto vystavia mesto, národ, ríšu. Chápeš, čo hovorím?“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Enderova hra***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.